

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000429092

Datum
4 juli 2025

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
[Redacted]

Bijlage(n)
3

Aan
Van

Minister BZK
CZW en DenB

nota

Memorie van antwoord bij Wet aanscherping
strafbaarstelling ronselen

Aanleiding

Op 3 juni jl. heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer het voorlopig verslag vastgesteld bij de Wet aanscherping strafbaarstelling ronselen (36571). De commissie heeft u gevraagd haar vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden middels een nota naar aanleiding van het verslag.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag en deze samen met de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kern

- Twee fracties uit de Eerste Kamer hebben in het voorlopig verslag vragen gesteld n.a.v. het wetsontwerp voor de Wet aanscherping strafbaarstelling ronselen: GroenLinks/PvdA en D66.
- De vragen van partijen hebben onder meer betrekking op de volgende onderwerpen:
 1. GroenLinks-PvdA vragen waarom er geen uitvoeringstoets is uitgevoerd bij dit wetsvoorstel. In de nota naar aanleiding van het verslag geeft u aan dat partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van dit voorstel in de consultatiefase zijn benaderd en hun adviezen zijn meegenomen bij de verdere uitwerking. Een aparte uitvoeringstoets was daarom niet noodzakelijk.
 2. De leden van dezelfde fractie vragen of er gegevens beschikbaar zijn over het gebruik van volmachtstemmen in Nederland en hoe andere landen omgaan met volmachten. Ook vragen de leden hoe de waarnemers van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) naar de volmachtregeling in Nederland kijken. In de nota naar aanleiding van het verslag geeft u hier een toelichting op.
 3. De D66-fractie vraagt wat er moet worden verstaan onder het 'tijdig' informeren van de gemachtigde door de volmachtgever als bedoeld in het voorgestelde artikel L 2. In reactie hierop licht u toe dat tijdig in dit geval betekent dat de gemachtigde moet weten op welke kandidaat er gestemd moet worden voordat hij het stemhokje binnengaat. Ook gaat u in op de informatievoorziening richting kiezers over de steminstructie.
 4. Beide fracties hebben vragen over de gevolgen van het wetsvoorstel voor het gebruik van volmachten in de privésfeer. In de nota naar

aanleiding van het verslag licht u toe dat ronselpraktijken ook juist binnen de privésfeer kunnen plaatsvinden, maar dat er binnen die kring ook vaak sprake is van goedbedoelde hulp. U benadrukt dat het antwoord op de vraag, of er sprake is van ronselen, altijd afhankelijk is van alle omstandigheden van het geval. Bovendien is het aan het OM en de strafrechter om te beoordelen of er sprake is van ronselen of niet.

Onze referentie
2025-0000429092

Datum
4 juli 2025

- Tijdens het debat in de Tweede Kamer is een motie van het lid Chakor (GroenLinks/PvdA) aangenomen, waarin de regering wordt gevraagd aan te sluiten bij bestaande meld- en adviespunten over de grenzen van volmachtverlening en het melden van signalen van ronselen. Het ministerie besteedt altijd veel aandacht aan duidelijke communicatie over volmachtverlening, omdat dit bijdraagt aan een goed gebruik van de regeling. Zo zijn de teksten op bijvoorbeeld de stempas dit jaar onderzocht en aangepast voor betere begrijpelijkheid, zodat alle kiezers weten hoe stemmen met volmacht werkt en wanneer het verkrijgen van volmachten strafbaar is.
- Voor elke verkiezing stelt het ministerie een *toolkit* samen voor gemeenten met heldere informatie voor kiezers over het verlenen en uitoefenen van volmachten. De Kiesraad en gemeenten zijn belangrijke aanspreekpunten voor vragen en advies over volmachtverlening. Omdat signalen van ronselen bij de politie in de betreffende gemeente gemeld moeten worden, gaan wij extra inzet plegen om gemeenten via onder andere nieuwsbrieven te informeren over hoe zij hun inwoners kunnen wijzen op meldpunten en advieslocaties. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie-Chakor.

Toelichting

N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota kan openbaar gemaakt worden. In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.